





*Processionsvägen upptäckt och arkeologiskt undersökt 1979-1982*

***“Människan har i alla tider uppfattat att vissa platser äger en särskild betydelse. Romarna ansåg att en plats kunde vara besjälad och talade om platsens skyddsande.”***

*Med dessa två meningar inleds boken Gudarnas platser (2001) av Per Vikstrand.*

Eftersom vi redan i den äldsta beskrivningen av Rösaring får veta att *“här har fordom varit ivrigt offrande till avgudarna”* förstår vi att våra förfäder i Bro-området mycket tidigt såg platsen som ett gudars hemvist. På 1700-talet beskrevs platsens läge med sin imponerande utsikt som *“mycket monumenterligt”*. I samma ås drygt 1 kilometer från Rösaring finns något som kan ses som dess raka motsats, den mycket stora dödisgropen Djupdal, utformad som en amfiteater, 150 m bred och 25 m branta sidor, vars botten för 2000 år sedan var täckt av vatten. Nog måste gudar haft ett finger med i tillkomsten av dessa kontraster inom ett så begränsat område.

Romaren Tacitus berättar i sin två tusen år gamla bok om folken som bodde på öar *“i ett hav bortom Germanien, snarast i motsatta delen av världen”*. Han berättar om dessa naturfolks gudsuppfattning omkring tusen år före vikingatiden. De dyrkade *“en osynlig gud, som kom till folken i en vagn täckt av ett kläde”*. Endast prästen som ledde processionen visste att gudinnan fanns bakom vagnens förhängen.

Tacitus säger att det var Moder Jord — Nerthus på romarnas språk. I mer än hundra år har religionsforskare grubblat över eventuella samband mellan kulten av Nerthus och de nordiska fruktbarhetsgudar som vi känner från andra källor.

Börje Sandén, Målarvägen 19, 197 30 Bro ukf@ukforsk.se

